

P-D-Dimer

Klinisk kemi

Kvalitetssäkrad

Provtagningsmaterial

Provkärl

Na-citrat 3,2%

Provtagningsetikett

LJUSBLÅ

Fyllnadsvolym (mL)

3,5

Art.nr. (Inköpsportalen)

5023902

Remiss

Beställs elektroniskt i Cosmic.

Kan även beställas på pappersremiss Rutin och jour. Skrivs ut från sidan [Remisser](#).

Remissuppgifter

Generella remissuppgifter, se Krav på remissuppgifter i Provtagning – Allmänna anvisningar.

Provtagning

3,5 mL Ljusblå propp (9 NC Coagulation sodium citrate 3,2%)

1,8 mL Vit/Ljusblå propp (9NC 0,129M) (Pediatric)BD Vacutainer

OBS! Måste fyllas till markeringen på röret och blandas väl.

D-dimer kan ej tas kapillärt.

Provhantering

Centrifugeras inom 4 timmar.

Plasman hållbar 8 timmar i rumstemperatur.

Förvaring och transport

Vid transport till analyserande laboratorium bör provet pipetteras av i sekundärrör 3mL 55x12mm.

Vid längre tids förvaring ska plasman frysas, i sekundärrör 3mL 55x12mm, i -20°C och hållbarheten är då 1 månad.

Förväntad svarstid

Analyseras dagligen, dygnet runt på Centralsjukhuset Karlstad samt Arvika och Torsby sjukhus. Kan beställas akut.

Analyseras dagligen, vardagar på VC i Kristinehamn och Säffle. Kan beställas akut.

Tolkningsstöd

Ålder (år)	Beslutgräns
<1	----
1–50	<0,50
51–60	<0,51–0,60
61–70	<0,61–0,70
71–80	<0,71–0,80
81–90	<0,81–90
>91	<0,91

D-dimer bildas vid nedbrytning av korsbundet fibrin och är ett mått på hyperkoagulation. D-dimer stiger vid trombos och emboli, men också vid inflammation, infektion, kirurgi, trauma, graviditet och med åldern.

Negativ D-Dimer kombinerad med låg klinisk sannolikhet med poängbaserat diagnostikstöd (Wells score) utesluter kliniskt relevant venös tromboembolism (VTE) hos polikliniska patienter.

Positiv D-Dimer hos för övrigt relativt frisk person talar för VTE.

Hos äldre individer är D-dimernivån ofta förhöjd på grund av ökad fibrinolytisk aktivitet vid stigande ålder. Ett åldersjusterat D-dimer cut-off värde ökar andelen äldre patienter (>50 år) hos vilken lungemboli och djup ventrombos kan uteslutas. Åldersrelaterad D-dimer har varit validerat för både djup ventrombos och lungemboli. Med åldersanpassad cut-off ses färre falskt positiva. Åldersrelaterad D-dimer kan användas från 50 års ålder där beslutgränser är 0,50 mg/L FEU + 0,01 mg/L FEU för varje år över 50. Beslutgränsen för 1-16 år är inte vetenskapligt fastställd, men normalvärden för barn >1 år är inte väsentligt skilda från normalvärden för vuxna.

Källa:

- Farm M, Siddiqui AJ, Onelöv L, Järnberg I, Eintrei J, Maskovic F, Kallner A, Holmström M, Antovic JP Age-adjusted D-dimer cut-off leads to more efficient diagnosis of venous thromboembolism in the emergency department: a comparison of four assays
- Monagle P1, Barnes C, Ignjatovic V, Furmedge J, Newall F, Chan A, De Rosa L, Hamilton S, Ragg P, Robinson S, Auld A, Crock C, Roy N, Rowlands S. Developmental haemostasis. Impact for clinical haemostasis laboratories.
- Toulon P1, Berruyer M, Brionne-François M, Grand F, Lasne D, Telion C, Arcizet J, Giacomello R, De Pooter N. Age dependency for coagulation parameters in paediatric populations. Results of a multicentre study aimed at defining the age-specific reference ranges
- Appel IM1, Grimminck B, Geerts J, Stigter R, Clossen MH, Beishuizen A. Age dependency of coagulation parameters during childhood and puberty
- <https://www.equalis.se/media/126954/aaldersstratifierade-d-dimer-beslutsgraenser-maria-farm.pdf>

Indikation och medicinsk bakgrund

Misstanke om djup ventrombos/lungemboli respektive DIC (disseminerad intravasal koagulation).

Vid nedbrytning av fibrin bildas som minsta fragment den s.k. D-dimeren.

Förhöjda nivåer av D-Dimer ses förutom vid lungemboli och DVT (djup ventrombos) även vid arteriell tromboembolism, tumörer, vid inflammatoriska processer och DIC (disseminerad intravaskulär koagulation).

D-Dimer nivån stiger de 2–3 första postoperativa dagarna för att därefter normaliseras. Om nivån kvarstår eller stiger är detta ett varningstecken för komplikationer, bland annat DIC eller tromboembolism

Ett negativt resultat talar starkt emot förekomst av ventromboser hos patienter med låg risk enligt Wells score och ger stöd för att avstå fortsatt utredning. Det går sällan att använda D-dimer för att utesluta ventrombos hos ineliggande och äldre patienter med svåra sjukdomar. D-dimer stiger ofta succesivt under graviditet. Förhöjda nivåer ses vid många olika tillstånd och är inte alltid liktydigt med tromboembolism.

NPU-kod

NPU19767 Plasma – Fibrin D-Dimer; masskoncentration.

Övrigt

Endast för laboratoriet

Beställs med analyskod: DDIM

Fryst plasma tinas i 37°C inför analys.

Utarbetad av: Helena Ljungberg

Medicinskt ansvarig: Mattias Aldrimer